

POCZYTANY (185) *part praet pass pf i impf*

pf (32), *impf* (9), *pf a. impf* (144); *pf ComCrac, KromRozm II, KrowObr* 56v, *BibRadz Thren* 4/2, *Rom* 8/36, *WujJud* 97, 98, *BudBib Is* 40/15, *Thren* 4/2, *CzechRozm* 75v, 76, *SkarJedn* 316, *SkarŻyw* 284, 384, [407], 441, 552, 559, *GórnRozm, GrabowSet, LatHar* 275, 542, 592, *WujNT Rom* 4/3, 9, 10, s. 538, *Rom* 8/36, s. 658, *Iac* 2/23, *PowodPr* 49, *SkarKaz* 84b; *impf KrowObr* 56v, *CzechRozm* 211v, *WujNT Rom* 4/4, 5, 11, *Hebr* 7/6, *SarnStat* 374 [2 r.], 375.

poczytany (111), **poczytan** (74).

o *jasne*. ◊ *W formie złożonej -any* (80), *-ány* (3) *KrowObr, BibRadz, CzechRozm*. ◊ *W formie niezłożonej -ána*; *-án* (29), *-an* (2); *-an SkarJedn*; *-án* : *-an CzechRozm* (1:1); *-áno* (27), *-ano* (1) *SkarŻyw*.

sg m N (praed) poczytán (32), *poczytany* (21); *-án UstPraw* (2), *BibRadz, BielKron* (2), *KwiatKsiąż, Mącz* (3), *BudBib, ModrzBaz* (6), *KochPs, SkarJedn, StrykKron, GórnRozm, GórnTroas, GrabowSet, SarnStat* (5); *-any KrowObr, ReszPrz, LatHar* (4), *WysKaz, PowodPr* (3), *CiekPotr*; *-án* : *-any CzechRozm* (2:3), *SkarŻyw* (1:6), *WujNT* (2:1). ◊ *A poczytan(e)go* (1). ◊ *I poczytanym* (1). ◊ *f N poczytana* (27), *poczytana* (13); *~ (attrib) -a* (4); *~ (praed) -a* (23), *-a* (13); *-a Mącz* (2), *WujJudConf* (2), *CzechEp, WujNT* (12), *SarnStat* (3), *PowodPr*; *-a GroicPorz* (2), *UstPraw* (2), *BibRadz, KwiatKsiąż, WujJud, RejPosWstaw, BudBib* (2); *-a* : *-a KrowObr* (1:1), *CzechRozm* (1:2). ◊ *G poczytan(e)j* (3). ◊ *D poczytan(e)j* (2). ◊ *n N (praed) poczytano* (29), *poczytan(e)* (4); *-e BibRadz*; *-o* : *-e GroicPorz* (2:1), *Leop* (1:1), *ModrzBaz* (4:1). ◊ *pl N m pers poczytani* (31). *subst poczytané* (21); *-é* (6), *-(e)* (15).

Składnia dopełnienia sprawcy: poczytany od kogo (4).

Sł stp s.v. poczytać, Cn brak, Linde XVII w. s.v. poczytać.

1. *Uważany, uzna(wa)ny, oceniony (oceniany); aestimatus, reputatus PolAnt, Vulg* (156) : *Iákoż tedy ięft poczytána [wiara]? w obrzezaniu? czyli w nieobrzezce? WujNT Rom* 4/10.

poczytan(y) u kogo (3): *Mącz* 495d; *V ludzi świeckich/ iáko mowi S. Ambroży/ ci zá podłe á niłkie poczytáni fá/ ktorzy o czeń y o flawę y o bogáctwá/ żywotá te^{go} śmiertelne^{go} niedbaią. SkarŻyw* 473; *PowodPr* 67.

poczytany jaki (2): *tedy tákowy tżłowiek w kroleftwie niebieskim/ bywa potzytany dármo/ á z łáłki/ z niepráwe^{go} práwy/ z winne^{go} niewinny/ z martwe^{go} żywy KrowObr* 44; *WujNT 2.Thess* 1/5.

poczytan(y) jako kto, jako co (7): *BibRadz Thren* 4/2, *Rom* 8/36; *BudBib Is* 29/16, 40/15; *ięfli drogámi Przykazánia Bożego chodzić niebędzie/ nieináczey będzie poczytan [non alio loco reputabitur]/ iedno iáko on Saul Krol Izráelfki ModrzBaz* 23v; *WujNT Rom* 8/36; *PowodPr* 21.

poczytany miasto czego (1): *Trzeci ftopień ięft odkazánie v kogo długow iálnych [...]/ kthore też miáłto fantu wedle Práwá máią być poczytáne. GroicPorz* dd.

poczytan(y) komu [w tym przekład tego samego tekstu Rom 4/3, 9, 11 (13)] (22): *SeklKat* V3v; *BielKom nlb* 3; *KrowObr* 56v [2 r.]; *Leop 2.Tim* 4/16; *A przeto brácie miły co ieden głupie Sędzia vczyni/ niema to być drugiemu Sędziem u zá głupłtwo poczytano o to. OrzRozm* H4v; *KwiatKsiąż* B3v; *WujJud* 97, 98; *ták też [Chrystus] nam vdziela dośkonáłości swoiey/ gdy wierzymy weń/ y iego íprawiedliwość zupełna bywa nam poczytána zá náłzę włáfną. WujJudConf* 77v; *CzechRozm* 75v, 76;

SkarJedn 132; *SkarŻyw* 284; *KochWr* 25; Y wziął [*Abraham*] znak obrzezania [...]: áby był Oycem wŹytkich wierzących w nieobrzezce/ áby y onym poczytano było ku ŹprawiedliwoŹci [*ut reputetur et illis ad iustitiam*] *WujNT Rom* 4/11, *Rom* 4/3, 9, 24, s. 538 [2 r.], 547, 658, *Iac* 2/23; *PowodPr* 49.

poczytan(y) ku czemu [= za podlegającego czemu] [*w tym przekład tego samego tekstu Rom* 4/3, 9, 11 (13)] (14): TeŹ o bicie a wystempy przeciwko koŹciolom, a koŹcielnem oŹobám Źwięczonem [...], okrom teŹ tych ktorzyby będnąc Źlugami koŹcielnemi a nie kapłány Źami w karczmach zwad Źwzkali a prze wiedzieni wtych zwadach byli, czy niemayá bycz poczytany kv Źádu Duchownemv. *ComCrac* 20v; *KrowObr* 56v [2 r.]; *WujJud* 97, 98; *CzechRozm* 75v, 76; *SkarŻyw* 284; *WujNT Rom* 4/3, 9, 11, s. 538, 658, *Iac* 2/23.

poczytan(y) miedzy kogo, miedzy co (16): tedy pierwszy Źtopieñ ku płaceniu ieŹt/ ruchoma máiętnoŹć/ międy ktorá naczynie ku Źpráwiániu roley przynaleŹące/ nie ma być poczytáne. *GroicPorz* cc4v; *BielKron* 49v; In numerum oratorum venire, Miedzy wymowce/ a rzeczniki być poczytan. *Mącz* 480d; *WujJudConf* 208; *RejPosWstaw* [110³]; *ModrzBaz* 86v; Y roŹkazáŹifmy im áby tego przebłogosłáwionego Leoná [...]/ zá Źwiętego/ y miedzy Źwięte ŹlúŹnie poczytánego/ mieli y czćili. *SkarJedn* 316; ACŹkolwiek Heretykowie ChrzeŹt S. máię/ y byli niegdy ChrzeŹciáne: wŹákŹe iŹz od wiáry S. odŹtápili/ miedzy niewierne poczytáni Źá. *SkarŻyw* 152; y zŹtał Źię godnym/ iŹz był miedzy przednieyŹe vcznie od Pána poczytány *SkarŻyw* 384, 171, 364, 441, 559; OpuŹzczáięc wiele inŹyich rzeczy/ ktore tákŹe miedzy rum nikkzemny poczytáne być mogá: wezmę ieŹczce z nich niektore *CzechEp* 173; *PowodPr* 5; *SkarKaz* 84b.

poczytan(y) za kogo, za co, za jakie(go), za czyje(go) [*w tym teŹ: pro aliquo* (1)] (86): *SeklKat* V3v; WŹákŹe co przes długi czás wchodzi w obyczaj/ to zá winę niebywa poczytano/ iáko w rzeczy/ ták teŹ w Źłowieh. *GroicPorz* cv, t3 [2 r.], y3; *Leop Rom* 2/26; *UstPraw* A, C4v, E4v, Iv; *BibRadz Rom* 2/26; *OrzRozm* H4v; *BielKron* 142v; *KwiatKŹiąŹ* B3v, H4v, I2v, P2v; Tertium locum Milesiae oves obtinent, Trzecie mieyŹce MyleŹeyskie owce máyá/ to yeŹt bywáýá poczytáne zá nayleplŹe po dwoyich. *Mącz* 447d, 268c, 412b, 447d, 495d; *WujJudConf* 77v; *BudBib Lev* 25/31, *Thren* 4/2; Ale dzieci obietnice poczytáne będą zá naŹienie [*tj. za potomstwo*] [*aestimantur in semine*]. *BudNT Rom* 9/8; tedyby to wŹyŹtko nic nie pomogło do zbáwienia Źadnemu: ániby táki mógl być poczytán zá ChriŹtuŹowego. *CzechRozm* 187v, 77v, 80v, 81, 95v, 103v (10); ktory rŹád czem ieŹt trudnieyŹy/ tem teŹ ma być zá zacnieyŹy poczytan [*tanto praeclarius existimandum est*]. *ModrzBaz* 19v, 5v, 28v, 30, 39v [2 r.], 50 (15); *SkarJedn* 32, 52, 100, 132; *SkarŻyw* 473; *CzechEp* 24, 112; *GórnRozm* N3; *LatHar* 112, 542, 592; Być vŹpráwiedliwionym/ ieŹt nie tylko być poczytány zá Źpráwiedliwego [...] ále teŹ być vczynionym z nieŹpráwiedliwego iŹtotnie Źpráwiedliwym *WujNT* 530, 526, *Rom* 2/26, s. 533, 547, 580; Y ktobykolwiek [...] ná pánowánie téy korony náŹtepowáŹ/ ten ma bydŹ poczytan zá *hoŹtem patriae* *SarnStat* 15; Źe tákowi máię bydŹ poczytáni/ *pro defertoribus*: to ieŹt/ ktorzy vćiekáię z potrzeby *SarnStat* 447, 61, 87, 133, 632, 980, 1187; *PowodPr* 29, 49, 70; *SkarKaz* 82b. Cf »za nic poczytany«, »za złe poczytan«.

poczytan(y) czym, jakim (9): A ieŹliby Źony porzućić niechćiał/ áby [...] ono iego małŹeñŹtwo było potczytano nietrzyŹtoŹciá. *KrowObr* 234v, 204; *BibRadz Eccli* 1/21; *WujJud* 100v; *ModrzBaz* 7v;

SkarŻyw 320; StryjKron 1; A ktoby gorżym nád mię mógł bydź poczytány? *CiekPotr* 54. *Cf cum A cum inf.*

poczytan(y) miedzy kim, miedzy czym (8): Non in postremis esse, Nie w pomietliech być/ nie miedzy podleyszemi być poczytan. *Mqcz* 314d, 459b; zem téz być mógł przed oczymá twémi Poczytan miedzy bydléty íprofnémi. *KochPs* 108; *StryjKron* 1; *ReszPrz* 80; *GórnTroas* 5; *WujNT Hebr* 7/6; ktory [grób] dla íwey olobności/ miedzy siedmiá dżiwow/ ktore íą ná świećie íest poczytány. *WysKaz*)?(2).

poczytany z kim, z czym [= jak kto, co] (2): *CzechRozm* 236; Nie íest rzecz íufzna/ áby [...] żądliwóści święté z fortuná/ która íest niepewna/ były poczytáné [*deputare JanStat* 1017] *SarnStat* 952.

cum A cum inf „być” [w tym: jakim (1), w czym (1)] (2): Kto tedy będżie poczytan być godnym ná Vrzád [*dignus reputabitur honore*]/ ten do Rzeczypośpolitey ma przyítąpić. *ModrzBaz* 43v; W którym ízláchectwie y té chcemy bydź poczytáné [*appellandos censemus JanStat* 554]: którzy ácz z mátki proítégo ítanu/ wízákże z oycá ízláhcíca íą vrodzeni *SarnStat* 237.

W charakterystycznych połączeniach: poczytany jako niezbożnik, jako poganin, jako proch; poczytany ku sprawiedliwości (13); poczytany miedzy pogany (pogaństwo) (2); poczytany za [jakie(go)] człowieka (ludzi) (2), za dobre (najlepsze) (4), za dziw, za głupstwo, za gołotę, za grzech (5), za jawnogrzesznika, za nikczemnego, za niskie, za podłe (2), za prawo (2), za (nie)przyjaciela (2), za sprawiedliwego (2), za syny (3), za szalonego, za własną (3), za złodzieja, za złośnika; miedzy bydléty poczytany.

Wyrażenia: »lekce poczytany« (1): Opáczna tedy [...] ípráwiedliwość íest w polízce/ gdy [...] mężoboyítwa vmyślné y gwałtowne/ [...] ábo piéniędzmi ábo siedzeniem [...] nágradzáią: á kiedy íuż nayíróżey/ tedy pocżćiwoóciá karzá/ ktora pośpolicie v tákich gwałtownikow lekce bywa poczytána. *PowodPr* 67.

»w liczbie, w liczbę, w gromadzie [kogo], w pocżcie [czego] poczytan(y)« [*szyk* 4:1] (2:1:1:1): *KromRozm II* i4v; Zakon téz Máchometow broni tego/ áby ktokolwiek teyże wiáry/ w liczbie niewolnikow miał być poczytan [*servorum in numero haberí*] *ModrzBaz* 48v; niezginálem oycze miły/ gdy wgromádzie ípráwiedliwych poczytan będę. *SkarŻyw* 552; *GrabowSet* K3; *LatHar* 275.

»rowno [z kim] poczytany« (2): *SkarŻyw* [407]; powiedział ze nie íedno oPana Gnieznínskíego, ale y o Pana Lesczynískiego rozumie Pan Kanclerz íz rowno zinnemi winnemi máią bydż poczytani. *ActReg* 140.

»za nie (a. nizacz) poczytan(y)« (4): *BielKron nlb* 3; Bo choć żeby też kto był dośkonáłym miedzy íyny ludzkiemi/ wízákoż íeílly nie miał mądroóci twey/ zá nic nie będżie poczytan [*in nihilum computabitur*], *BudBib Sap* 9/6, 4.*Esdr* 6/58; A nie tylko trzebá íię bać/ áby nam *przezen* [!] tá cżátká nie przyízłá w nágáníenie: ále áby y koóciół wielkiey Dyány nie był nizacz poczytan [*in nihilum reputabitur*] *WujNT Act* 19/27.

»poczytan za złe« [*szyk* 1:1] (2): Ná pierwíly moiey ípráwie [...] wísyítcy mię byli opuóóili: niech im to nie będżie poczytano zá złe [*non illis imputetur*] *Leop 2.Tim* 4/16; *KochWr* 25.

2. *Brany pod uwagę, uwzględniany (16)* : Grzech nie tylko nie bywa poczytány ále prawdziwie bywa odpufzczány/ y duízá omyta y oczyszćiona. *WujNT Yyyyy4*, 530 *marg*, 532, 546, 736.

poczytan(y) komu (6): tedy poczytana będzie krew mężowi onemu/ iakoby krew wylał *BudBib Lev* 17/4; *WujNT* 540, 666, 2.*Tim* 4/16. Cf *poczytan(y) komu ku czemu*.

poczytan(y) komu ku czemu (2): Temu zaś co nie robi/ ale tylko wierzy w tego/ który wprawiedliwia niezbożnika: poczytana bywa ona wiara jego ku sprawiedliwości. *CzechRozm* 211v; *WujNT Rom* 4/5.

W przeciwstawieniach: »prawy (2), istotny, prawdziwie będący ... poczytany« (4): Coⁿfessionistów sprawiedliwość nie prawa ale poczytana. *WujJud* 95v *marg*, L15; Sprawiedliwość istotna, a nie poczytana. *WujNT* 702 *marg*; Sprawiedliwość prawdziwie w nas będąca, przeciw haeretyckiej sprawiedliwości poczytanej. *WujNT* 533 *marg*.

Szereg: »przysądżany i poczytany« (1): Dziwna rzecz/ że nie tak tej nowej wálzcy przyładżanej y poczytanej Sprawiedliwości/ przedtym nigdy niełychanej trzymacie *WujJud* 95v.

3. Obliczany (13) :

poczytan od czego [= od kiedy] (1): a iefliby o zgubie ich w roku/ który od strácenia listów poczytan byđ ma [a *perditione literarum computando JanStat* 102]/ iawnego y dowodnego świadectwa [...] nie uczynił: takowy [...] *SarnStat* 326.

poczytan(y) komu (3): *KrowObr* 56v; Lecz robiącemu/ zapłata nie bywa poczytana podług łalki [*non imputatur secundum gratiam*]/ ale podług powinności. *WujNT Rom* 4/4; *SarnStat* 375.

poczytan(y) po ile (4): Też wstawiamy: iż każdy bałwan foli/ który bywa wycięt w Bochni/ innym sposobem nie ma byđ poczytan [*non debet computari JanStat* 40] Królowi Ie⁸⁰M. wzdawaniu Zup/ iedno po sześci groszy *SarnStat* 375, 374 [2 r.], 375.

poczytany jak (2): Też wstawiamy: iż ilekolwiek kámięni łoiu będzie znaleziono/ nie mają byđ inaczey poczytane za gotowe pieniądze/ iedno iako w targu *SarnStat* 374, 374.

Wyrażenie: »na liczbie, w rachunku poczytany« [*szyk 1:1*] (1:1): Też wstawiamy: aby powrozy łyczane nie inaczey były poczytane w rachunku [*non debent computari JanStat* 39]/ iedno każdy po ośmi łkótów. *SarnStat* 374, 375.

Przen (1) : Stárość nie ma być wedle lat poczytana. *BibRadz Sap* 4 *arg*.

a. Wliczany (4) :

poczytan(y) w co (2): *Mantissa lingua Thusca dicitur additamentum quod ponderi adicitur, Et quod sine ullo usu est alias Auctarium, Przydátek który yednak nie bywa poczytan w summe w Kupi. Mącz* 208d; *SarnStat* 1173.

Wyrażenie: »na [czyj] część poczytan« (2): *UstPraw* B3; Chcemy/ y łkazuiemy/ aby na jego część albo dział to było poczytano [*quod in ipsius partem seu fortem computentur JanStat* 559]. *SarnStat* 707.

Szereg: »poczytany i liczony« (1): A ta płaca winy od pomocy/ w zapłate głowy/ którą principał mężobóycá czynić winien/ niema byđ poczytana y liczona. *SarnStat* 1173.

Synonimy: 1. *dzierżan, mian, poczczony, traktowany, trzymany*; 2. *przysądżany*; 3. *liczony, obliczony, obrachowany, policzony, rachowany, zliczony*.

Cf **NIEPOCZYTANY, POCZYTAĆ**